

Jhumpa Lahiri

KINEK MI KÖZE HOZZÁ?

Greskovits Endre fordítása

Sanget sűrűn hívogatták olyan férfiak, akik feleségül akarták venni. Sang általában nem ismerte ezeket az embereket. Néha még hallomásból sem. Ők azonban hallották, hogy a lány csinos, okos, harmincéves, bengáli és még mindig egyedülálló, úgyhogy ezek az emberek, akik közül a legtöbben történetesen szintén bengáliak voltak, megszerették a számát valakitől, aki ismert valakit, aki ismerte a szüleit, akik Sang szerint borzasztóan szeretnék volna őt férjhez adni. Sang szerint ezek az emberek mindig összekeverték a részleteket, amikor beszéltek vele, azt mondták, úgy hallották, hogy fizikát tanul, pedig valójában filozófiát tanult, vagy hogy a Columbián végzett, pedig valójában a New York-i egyetemen, Sangeetának nevezték, pedig ő valójában a Sang névre hallgat. Le voltak nyugözve, hogy a Harvardon szerez doktorátust, pedig valójában egy szemeszter után kimaradt a Harvardról, és most egy könyvesboltban dolgozik a környéken.

Sang lakótársai, Paul és Heather, mindig tudták, hogy éppen egy leendő vőlegény telefonál. „Ó, helló”, mondta ilyenkor Sang a diófautánzatú konyhaasztalnál ülve, és forgatta a szemét, az érmeszínű szemét, mely néha zöld volt. Görnyedten ült a széken, és zavartnak, de beletörődőnek tűnt, mintha olyan földalattin ülne, amely megállt két megálló közt. Paul enyhe keserűségére Sang sohasem viselkedett gorombán ezekkel az emberekkel. Hallgatta, ahogy elmagyarázzák, milyen bonyolult, távoli kapcsolat van köztük, s Paul enyhén irigyelte e kapcsolatot annak ellenére, hogy ő egy házon, egy konyhán meg egy *Globe*-előfizetésen osztozott Sanggel. A kérők olyan távolról telefonáltak, mint Los Angeles, és olyan közlről, mint Watertown. Egyszer, mesélte a lány Paulnak és Heathernek, beleegyezett, hogy találkozzék az egyik férfival, aki északnak autózott vele a 93-ason, és az országútról megmutatta a vállalatot, ahol dolgozik. Aztán elvitte egy Dunkin' Donutsba, ahol fánk és kávé mellett megtette ajánlatát.

Néha Sang e beszélgetések alatt jegyzeteket készített az üzenőfüzetbe, melyet a telefon mellett tartottak. Leírta a férfi nevét, vagy azt, hogy „Carnegie Mellon”, vagy azt, hogy „szereti a detektívregényeket”, aztán már csak firkált, és csillagokat meg kockákat rajzolt. Udvariasságból feltett néhány kérdést is arról, hogy az illető szereti-e a munkáját mint közgazdász, fogorvos vagy kohómérnök. Mindig ugyanazzal az ártatlan hazugsággal utasította vissza, hogy ezek az emberek megvendégléjk: jelenleg nem ér rá az órái miatt, merthogy a Harvardra jár meg minden. Néha, ha Paul történetesen ott ült az asztalnál, a lány a beszélgetés közepén különböző üzeneteket írt neki – „mintha tizenkét éves volna”, „komplett tökfej”, vagy „ez a fickó egyszer a szüleim úszómedencéjébe hányt” –, aztán odamutatta Paulnak a füzetet, miközben a kagylót a fülénél tartotta.

Sang csak azután panaszkodott, hogy letette a telefont. Hogy mernek ezek fölhívni?, mondogatta. Hogy mernek üldözni? Megsértették a magánéletét, semmibe vették a felnőttiségét. Szánalmas. Csak hallaná Paul és Heather, hogyan áradoznak magukról.

Ilyenkor Heather néha így szólt:

– Istenem, Sang, nem tudom elhinni, hogy panaszkodsz. Sikeres, sőt talán jóképű férfiak tucatjai akarnak látatlanban feleségül venni. És te azt várod tőlünk, hogy sajnáljunk?

Heather, a Boston College joghallgatója, már öt éve élt keserű magányban. Azt mondta Sangnek, hogy ezek az ajánlatok romantikusak, de Sang a fejét rázta.

– Ez nem szerelem. – Sang véleménye szerint ez gyakorlatilag előre megszervezett házasság lenne. Ezek az emberek nem igazán érdeklődnek iránta. Egy mitikus lény iránt érdeklődnek, akit a pletykák bonyolult láncolata, az indiai vágyálmok hálózata teremtett meg, amelyben ő a *bharatanátjam* táncórák korosodó, mellőzött, bár éltanuló reklámgyermek. Ha volna valami fogalmuk róla, hogy vizsgaeredményei ellenére ki ő, és hogyan él valójában, azaz hogy a pénztárgépet kezeli, és puha kötésű könyveket rendezget piramisformába, nem akarnának tőle semmit. – Azonkívül – emlékeztette mindig Pault és Heathert – van egy barátom is.

– Olyan vagy, mint Pénélopé – kockáztatta meg egy este Paul. Nemrégiben olvasta újra Lattimore Homéroszát, mert tavasszal kellett vizsgáznia angol irodalomból.

– Pénélopé? – A lány a mikrohullámú sütőnél állt, rizst melegített. Paul nézte, ahogy kiveszi a tányért, és belekever a gőzölgő rizsbe egy kanálnyi sötétvörös, csipős, ecetes lében eltett citromot, mely az ő mogyoróvaja mellett lakott a hűtőszekrény ajtajában.

– Az *Odüsszeiából* – mondta Paul szelíden, enyhén kérdő hangszílyal. Magas fiú volt, de nem sovány, lábikrája és ujjai erősek, fején vékony szálú, szalmaszínű haj. Megjelenésének legszembetűnőbb vonását egy drága, formatervezett, tökéletesen kerek, barna szemüveg képezte, melynek megvételére egy vonzó eladó lány beszélte rá a Beacon Streeten. Paul már akkor sem szerette a szemüveget, amikor elkészítették neki, és azóta se szokott hozzá.

– Értem, az *Odüsszeiából* – mondta Sang, és leült az asztalhoz. – Pénélopé. Csak én nem tudok kötni.

– Szőni – javította ki a fiú. – Pénélopé halotti leplet szőtt és bontott egyre, hogy elhárítsa a kérőit.

Sang egy villányi rizst emelt az ajkához, és megfújta, hogy lehűtse.

– Akkor melyik az a nő, amelyik köt? – kérdezte. Paulra nézett. – Te biztos tudod.

Paul hallgatott, le akarta nyűgözni a lányt, de nem jutott eszébe. Tudta, hogy valami Dickensnél, ott van a könyv a szobájában.

– Mindjárt jövök – mondta. Aztán megkönnyebbülve megtorpant. – *Két város* – mondta. – Madame Defarge.

Paul vette föl a kagylót, amikor Sang először telefonált, egy júliusi szombat reggelen, kilenc órakor, hogy érdeklődjék arról a lakótársat kereső apróhirdetésről, amelyet a fiú meg Heather helyezett el a *Phoenix*ben. A hívás álmából ébresztette a fiút, aki miközben ott állt álomittasan a fürdőköpenyében, azon tűnődött, miféle név ez a Sang, és félig-meddig japán nőre számított. Amikor Sang a látogatása végén kiállított egy csekket az előlegről, a fiú csak akkor látta, hogy a lány hivatalos neve Sangeeta Biswas. Ezt a nevet látta a postáján is, a vaskos, átható szagú *Vogue* magazinok címkéjén, melyek havonta érkeztek, és a villanyszámla borítékának ablakában is, mert a lány ennek kifizetését magára vállalta. Heather éppen a zuhany alatt állt, amikor Sang megérkezett, és megnyomta a csengőt, mely két ünnepélyes hangot muzsikált, úgyhogy Paul egyedül üdvözölte a lányt. Sang kibontva viselte hosszú haját, ami – ahogy Paul később megtudta – ritkaságszámba ment, és a fiúnak, amikor bekísérte a lányt, nagyon tet-

szett, ahogy ez a haj oltalmazón omlik alá a lány hátán, lapockája kitüremkedését takarva. A lány, miképp szinte mindenki, megsodálta a látványos lépcsőt, kezét egy ideig a korlátan nyugtatta. A lépcső hatfokonként hatszor fordult jobbra, és sötét fából készült, melyet konyakszínűre fényeztek. Ez volt az egyetlen tartós szépség a házban, hamis ígérete annak, ami odafent következett: csúnya, barna szekrények a konyhában, penészes fürdőszobák hiányzó csempékkel, mindenütt zabkásaszínű padlószőnyeg, mely a lent lakó tulajdonosok fülét védte.

A lány megjegyezte, mennyi hely van, fel-alá járkált az előtérben, majd követte Pault a kiadó szobába. Volt a sarokban egy beépített szekrény, dór pillérekkel és üvegajtókkal, amelyeket Sang kinyitott és becsukott. Paul elmondta, hogy a szoba eredetileg étkező volt, és a szekrényben porcelánt tároltak. Az előtér másik oldalán nyílt egy fürdőszoba; Paul és Heather a nagyobbbat használta, az emeleten.

– Úgy érzem magam, mintha egy üres hűtőszekrényben állnék – mondta a lány, arra utalva, hogy a valaha kék falakat egyetlen réteg fehér festék takarja; ez a mennyezeti világítás fényében hideg és sivár érzést keltett. Végighúzta kezét az egyik falon, és óvatosan eltávolított róla egy levált darabot. Itt valaha a szobát a konyhával boltíves ajtó kötötte össze, melyet azóta betömtek, de Sang észrevette, hogy a boltív, akár egy forradás, még mindig látható.

Még ott volt, amikor csöngött a telefon, mert másvalaki is jelentkezett a hirdetésre, de addigra ő már átadta az előleget. Megismerkedett Heatherrel is, és hármásban csevegtek a nappaliban, ahol az ablakkeretről pattogzott a festék, s ahol egy koszos, puha kerevet meg egy sárga karosszék állt. Meséltek neki arról, miképp osztják meg a házimunkát, és a tulajdonosokról, akik mindketten orvosok a Brigham and Women's Hospitalban. Elmondták, hogy csak egy telefonsatlakozás van a házban, a konyhában. A telefonnak olyan hosszú a zsinórja, hogy mindannyian el tudják vinni a szobájukba, bár időnként annak az ára, hogy túl messzire húzzák a zsinórt, állandó sercegés.

– Gondoltunk rá, hogy bevezettetünk egy másik vonalat, de ez elég drága – mondta Heather.

– Nem nagy ügy – mondta Sang.

Paul pedig, aki ritkán beszélt a telefonon, nem mondott semmit.

A lány gyakorlatilag semmivel sem tudott hozzájárulni a háztartáshoz, sem edénnyel, sem konyhai géppel, eltekintve egy betegeskedő futónövényről, mely hullatta sárga, szív alakú leveleit. Egy barátja segített a költözéskor egy vasárnapi napon, aki Paul következtetése szerint nem a kedvese volt (mert a lány első látogatásán említett valakit, aki éppen Kairóban van, hogy meglátogassa a szüleit, mert egyiptomi, és a Közel-Kelet történetét tanítja a Harvardon). A barát neve Charles volt. Magas szárú tornacipőt és élénk narancssárga tekepólót viselt, haját vaskos lófarokba fogta. Az előző esti randevújáról mesélt Sangnek, miközben leraktak egy futont, két nagy, viharvert bőröndöt, egy sor bevásárlószatyrot meg néhány dobozt a kisteherautó platójáról. Paul fölajánlotta a segítségét, lekiáltott az erkélyről, ahol a *Canterbury meséket* próbálta olvasni, de Sang azt felelte, nem, semmi az egész. Ez elterelte a fiú figyelmét, és ettől kezdve Sanget nézte a korlát mögül. Charles viccelődve megtiltotta a lánynak, hogy túl sok dolgot vásároljon össze, mondván, hogy így majd ugyanilyen könnyű lesz kiköltözni.

Sang eddig csak nevetett rajta, de most elgondolkodó arccal megállt. Felnézett a házra, kezében összetekert takaró.

– Nem tudom, Charles. Nem tudom, meddig maradok itt.

– Még mindig nem akar veled élni, amíg össze nem házasodtok?

A lány a fejét rázta.

– Mit mond?

– Hogy nem akarja elrontani a dolgokat.

Charles áthelyezte a kezében tartott doboz súlypontját.

– De tudja, hogy össze fogtok házasodni.

A lány hátat fordított a teherautónak.

– Olyanokat mond, hogy „ha majd gyerekeink lesznek, veszünk egy nagy házat Lexingtonban”.

– Már három éve jártok – mondta Charles. – Úgyhogy egy kicsit régimódi. Többek között ezt szereted benne, igaz?

A következő néhány éjszaka Sang a nappali kerevetén aludt, a dolgait ideiglenesen a sarokban tárolta, mert ki akarta festeni a szobáját. Ezen Paul is, Heather is meglepődött; amikor beköltöztek, egyikük se nagyon erőlködött, hogy tegyen valamit a szobájával. Sang a falakhoz nyugtató zsályaszínt választott; a szegélyhez halvány levendulakéket, melyet a festékgyár „vakondszíneknek” nevezett. Egyáltalán nem ilyennek képzeltem egy vakondot, mondta Paulnak, miközben lendületesen keverte a festéket a konyhapulton.

– Te minek neveznéd? – kérdezte hirtelen a fiútól.

Paul semmit nem tudott kitalálni. Csak amikor már fent ült az emeleten, nagy furnérasztalánál, melyet bibliapapírra nyomott vaskos könyvek borítottak, akkor jutott eszébe a fagyalt, amelyet anyja mindig a Newport Creameryben rendelt, amikor a család vasárnap este hamburgerezni ment. Anyja már évekkel ezelőtt meghalt, apja nem sokkal utána. Pault későn, ötvenes éveikben fogadták örökbe, úgyhogy az emberek gyakran a nagyszüleinek nézték őket. Aznap este a konyhában, amikor Sang belépett, Paul így szólt:

– Feketeszeder.

– Hogyan?

– A festék.

A lány arcán halvány, aggódó mosoly jelent meg, olyasféleképp, ahogy az ember egy rendetlen gyerekre mosolyog.

– Ez mókás.

– A név?

– Nem. Csak az egy kicsit mókás, hogy ott folytatsz egy beszélgetést, ahol vagy hat órával ezelőtt abbahagytuk, és elvárod tőlem, hogy tudjam, miről beszélsz.

Amint Paul másnap reggel kinyitotta szobája ajtaját, azonnal megérezte a festék friss, de émelyítő szagát, hallotta a henger suhogását, ahogy fel és alá jár a falon. Miután Heather elment, Sang zenét tett fel: egyik Billie Holiday-CD következett a másik után. A nyúlós, tikkasztó napok varázslata telepedett rájuk, és Paul a nappali viszonylagos hűvösében dolgozott, néhány lépésnyire Sangtól.

– Jaj, istenem – kiáltott fel a lány, amikor a fürdőszobába menet észrevette. – Biztos megőrülsz ettől a zenétől. – Levágott farmert viselt és fekete felsőrészt, melynek olyan pántja volt, mint egy melltartónak. Csupasz lábszárát és combját festék pötytyözte.

A fiú hazudott, azt mondta, gyakran tanul zene mellett. Mivel észrevette, hogy a lány a konyhába megy a leggyakrabban, hogy kimossa az ecseteit, vagy joghurtot kanalazzon egy nagy dobozból, második nap már oda költözött be, ahol teát főzött, és a

lány nagy multságára beállította karórájának ébresztőjét, hogy tudja, mikor vegye ki a leveleket a vízből. Délután a lányt felhívta Londonból a nővére, akinek ugyanolyan hangja volt, mint Sangnek. Paul egy pillanatig azt hitte, titokzatos módon maga Sang telefonál neki a szobájából.

– Nem tudok beszélni, éppen a szobámat festem zsálya- és vakondszínűre – jelentette a lány vidáman a nővérének, és amikor letette a telefon sötétbarna kagylóját, vakondszínű ujjlenyomatokat hagyott a felületén.

A fiú szeretett a lány tünékeny társaságában tanulni. Sangre nagy hatással volt, mennyire előrehaladt már a fiú a Ph.D.-jével – elmesélte, hogy amikor egy évvel ezelőtt kimaradt a Harvardról, anyja egy hétre bezárkózott a hálószobába, apja pedig nem beszélt vele. A lánynak elege lett az egyetemből, utálta a versenyszellemet, meg hogy az embernek milyen szerzetesi életet kell élnie. A barátja élt így, mindig jókora darabokat hasított ki a napjából, amikor otthon dolgozott kihúzott telefon mellett, hogy a következő beszámolóját megírja.

– Neked jól fog menni – biztatta Pault. – Te elszánt vagy, látom rajtad. – Amikor megkérdezte, miből áll a vizsgája, a fiú azt felelte, háromórás lesz, három kérdőívet kell kitöltenie, s ez az angol és európai irodalom három évszázadát öleli fel. – És akármit kérdezhetnek? – érdeklődött a lány.

– A józan ész határain belül.

– Húha.

Nem árulta el az igazságot – hogy az előző évben már elment vizsgázni, de megbukott. Csak a bizottságot ismerte, s a hallgatók közül is csupán maroknyit, ezért, hogy elkerülje őket, Paul inkább otthon maradt. Nem azért bukott meg, mert nem készült fel, hanem azért, mert azon a ragyogó májusi reggelen cserbenhagyta az esze, megmagyarázhatatlanul begörcsölt, akár a láb makacs izma alvás közben. Öt szívszaggató percen át, miközben a professzorok a kérdésekkel teli jegyzetfüzetük mellől bámultak rá, miközben helyiérdekű szerelvények jöttek-mentek a Commonwealth Avenue-n, nem volt képes válaszolni az első kérdésre, mely a *III. Richárd*-ban előforduló komikus gonoszságra vonatkozott. Annyiszor olvasta a darabot, hogy minden egyes jelenetét maga előtt látta, nem úgy, ahogy színpadon adják elő, hanem inkább, ahogy a Pelican Shakespeare-kiadásának halvány nyomtatásában áll. Érezte, hogy elvörösödik; ezzel a lidércnyomással küzdött a vizsga előtt hónapokig. Vizsgáztatói türelmesek voltak, megpróbálkoztak egy másik kérdéssel, melyre nyomorult hebegéssel válaszolt, majd megtorpant egy gondolat közepén, és nem tudta folytatni, mire végül az egyik professzor, akinek egyébként kopasz fejét deres haj koszorúja övezte, fölemelte a kezét, ahogy a rendőr állítja meg a forgalmat, és így szólt: „A jelölt egyszerűen nem készült fel.” Paul az alkalomra vásárolt nyakkendőt a zsebébe gyűrve hazament, és egy hétig ki se mozdult a szobájából. Amikor visszatért a campusra, öt kilóval soványabb volt, és a tanszéki titkárnő megkérdezte tőle, szerelmes-e.

Sang már egy hete lakott velük, amikor egy kérő telefonált. Addigra a festés befejeződött, a sivár szoba átalakult. A lány éppen a védőszalagot tépte le az ablaktáblákról, amikor Paul szólt neki, hogy egy Asim Bhattacharya nevű illető keresi Genfből.

– Mondd meg, hogy nem vagyok itthon – mondta a lány habozás nélkül.

A fiú leírta a nevet, amelyet a telefonáló gondosan betűzött, és mielőtt letette, még hozzátette:

– Csak annyit mondjon neki, hogy Pinkoo kereste.

Újabb férfiak telefonáltak. Az egyik csüggedten megkérdezte Paultól, hogy Sang

fiúja-e. Az idegen által megfogalmazott pusztá lehetőség is meglepte a fiút. Ilyesmi már előfordult a házban, az első évben, amikor Paul ideköltözött – két lakótárs egymásba szeretett, és elköltöztek, mert összeházasodtak.

– Nem – felelte a telefonálónak. – Csak a lakótársa vagyok.

A nap hátralévő részében azonban nyomasztotta a kérdés, aggódott, hogy a telefon egyszerű felvételével vétséget követett el. Néhány nap múlva elmondta ezt Sangnek. A lány nevetett.

– Valószínűleg elborzadt a gondolatra, hogy egy férfival élek – mondta. – Legközelebb – tanácsolta – válaszolj igennel.

Egy héttel ezután mindhárman a konyhában tartózkodtak, Heather éppen egy termoszt töltött meg gyógyteával, mert megfázott, és az egész napot az egyetemen kellett töltenie, Sang pedig az újság fölé görnyedve kávézott. Előző este bezárkózott a fürdőszobába, és most vörös fényben ragyogott a haja. Amikor csöngött a telefon, és Paul fölvette, feltételezte, hogy újabb kérő van a vonalban, mert Sang sok kérőjéhez hasonlóan ez a telefonáló is enyhén idegen akcentussal beszélt, bár inkább kifinomult, mint félszegen. Az egyetlen különbség az volt, hogy nem Sangetát kereste, hanem Sanggel akart beszélni. Amikor Paul megkérdezte, ki keresi, a férfi kissé türelmetlenül így felelt:

– A barátja vagyok.

A szavak úgy érték Pault, mint egy orvosi eszköz tompa, mégis fájdalmas ütései. Látta, hogy Sang várakozóan fölneéz rá, s a székét máris kissé hátrébb tolta.

– Engem?

A fiú bólintott, és Sang a szobájába vitte a telefont.

– A barátja – jelentette Paul Heathernek.

– Mi a neve?

Paul vállat vont.

– Nem mondta.

– Hát, biztos örül, mint majom a farkának – jegyezte meg Heather kissé érdesen, miközben rácsavarta a kupakot a termoszra.

Paul sajnálta Heathert a vörös, kisebesedett orrával meg a széles csípőjével, de erősebb volt benne az az érzés, hogy megvédje Sanget.

– Hogy érted? – kérdezte.

– Most, hogy visszajött a kedvese, megmondhatja a többi pasinak, hogy húzzanak a francba.

A barát éppen a járdán állt Sanggel, és fölneézett a házra, amikor Paul egész napos könyvtári fénymásolása után hazaért a biciklijén. Palackzöld BMW állt mellettük. A pár tettetett bossúsággal állt, fejüket egymás felé hajtották.

– Ne menj az ablakhoz, amikor átöltözől – hallotta Paul a fiút. – Átlátni a függönyön. Nem tudsz egy hátsó szobába költözni?

Paul némi távolságban tőlük leszállt a bicikliről, és hátizsákjának pántjait igazgatta. Kínosan érezte magát, hogy olyan kopottas ruhában van – rövidnadrágban, Birkenstock szandálban és egy régi, Dartmouthos trikóban, fehér lábát pedig csapzott, szőke szőr borítja. A barát tökéletesen szabott, kómosott farmert, fehér inget, tengerészkek blézert és barna bőrcipőt viselt. Markáns vonásai nem tekintélyt parancsoltak, hanem bámulatot keltettek. Haja viszont elég hosszú volt, s zabolátlan, meghökkenítő módon keretezte arcát. Több évvel idősebb Sangnél, gondolta Paul, de bizonyos értelemben nagyon hasonlít rá, mert ugyanolyan magas, ugyanolyan kreol bőrű, ugyan-

olyan apró anyajegyek vannak az ajka körül. Amikor Paul elindult feléjük, Sang barátja még mindig a házat fürkészte, úgy vizslatta a sárga és okkerszínű, viktoriánus homlokzatot, mintha hibákat keresne rajta, aztán hirtelen félrekapta a fejét, mert kutyaugatás vonta el a figyelmét.

– A lakótársaidnak kutyaújk van? – kérdezte a barát. Különös tánclépést tett balra, Sang háta mögé.

– Buta vagy – mondta Sang incselkedve, és megsimogatta a férfi tarkóját. – Se kutya, se dohányos. Egyedül ezeket kötöttem ki, miattad. – Az ugatás abbamaradt, és a beálló csend mintha hangsúlyozta volna a lány szavait. Most a nyakában viselt lánc lazúrköveit babrálta oly módon, hogy Paul úgy vélte, a láncot ajándékba kapta. – Paul, ez itt Farouk. Farouk fél a kutyaújtól. – Pusztit nyomott Farouk arcára.

– Freddy – mondta Farouk, de nem nyújtott kezét, csak bólintott, és inkább Sanghez intézte szavait, mint Paulhoz. A lány a fejét csóválta.

– Már milliószor mondtam, hogy nem hívlak Freddynek.

Farouk kedvetlenül pillantott rá.

– Miért? Te elvárod az emberektől, hogy Sangnek hívjanak.

A lány nem zavartatta magát.

– Az más. Az tényleg a nevem része.

– Hát én Paul vagyok, és nagyjából nevezhetek így is – mondta Paul. Senki sem nevetett.

A lány egyszer csak soha nem volt otthon. Amikor igen, a szobájában tartózkodott, gyakran a telefonnal együtt, zárt ajtó mögött. Vacsorára általában elment. A hűtőszekrény polcán lévő ételei, a nagy doboz joghurtok, a kekszek és a keleti saláták érintetlenek maradtak. A joghurton végül zöld bolyhok képződtek, ami undorodó sikolyokat csalt elő Sangból, amikor végre kinyitotta a dobozt. Természetes dolog, mondta magában Paul, hogy kettesben akarnak maradni. Meglepődött, amikor egy nap összefutott a lánnyal a közelben lévő kis fűszerboltban, és a lány kosarában olyan ételek sorakoztak, amelyeket még sohasem vitt haza, mogyoróhagyma bíborszínű hálóban, kecskesajt olajban, zsírpapírba csomagolt hús. Mivel esett, Paul, aki kocsival volt, följánlotta, hogy elviszi. A lány megköszönte, de nemet mondott, majd elindult a helyiérdekű megállójába, fején Harvard feliratú baseballsapka, a papírzacskó a melléhez szorítva. A fiúnak fogalma sem volt, merre lakik Farouk; gyönyörű házat képzelt el a Brattle Streeten, üvegajtókkal és csinos párkányokkal.

Mindig megdöbben, amikor Faroukot a házban találta. Farouk ritkán jött, és mint ha mindig a semmiből bukkant volna fel és nyomtalanul tűnt volna el. Ha Paul nem néz ki az ablakon, és nem látja a BMW-t, mely mindig pontosan egy nyírfa árnyékában állt, nem tudta volna, hogy a férfi ott van. Sohasem köszönt; úgy viselkedett, mint ha Sang volna a ház egyetlen lakója. Soha nem ültek le sem a nappaliban, sem a konyhában. Paul csak egyszer látta őket az erkélyen ebédelni, amikor biciklin hazaért. Törökülésben ültek egymás mellett, és Sang Farouk szájához tartotta a villáját, a másik kezét pedig a villa alá tette. Mire Paul belépett a házba, ők visszavonultak a lány szobájába.

Amikor a lány nem volt Faroukkal, akkor dolgozott neki. Elolvasta a férfi cikkének levonatát, hogy kiszűrje a sajtóhibákat. Időpontot beszélt meg a férfi orvosával. Egyszer egy egész reggelt eltöltött a telefonkönyv mellett, hogy megtudja a csempe árát; Farouk azon gondolkodott, hogy feljuttatja a konyháját.

Szeptember végére Paul már tudta a menetrendet: hétfőn, amikor Sang nem dolgozott a könyvesboltban, Farouk eljött ebédelni. A lány szobájában ettek; Paul néha hallotta, ahogy beszélgetnek evés közben, vagy ahogy kanaluk a tányérhoz koccan, vagy Chopin noktürnjeit. Csendes szeretők voltak – szerencsére, azokhoz a párokhoz képest, amelyeket az évek során a házban hallott –, de jelenlétük nemsokára arra készítette, hogy hétfőnként a könyvtárba menjen, mert mégis megviselte, amikor a lány ajtaja kissé nyitva maradt, s ő látta, ahogy Farouk felhúzza a nadrágján a cipzárt. Három év telt el Theresa, az egyetlen barátnője óta, akivel valaha járt. Azóta senkije sem volt. Theresa miatt döntött úgy, hogy Bostonban folytatja tanulmányait. Három hónapig élt a lány St. Botolph Street-i lakásában. Hálaadáskor elment a lány szüleihez, Deerfieldbe. Ott fejeződött be a dolog. „Sajnálom, Paul, nem tehetek róla, de egyszerűen nem szeretem, ahogy csókolsz”, mondta a lány egyszer, amikor ágyba bújtak. Paul emlékezett rá, hogy ott ült meztelenül a matrac egyik oldalán, egy olyan szobában, melyről egyszer csak tudta, hogy soha többé nem látja. Nem vitatkozott; megszégyenülése után furcsa módon megértő és nyájas lett a lánnyal és mindenkivel.

Egy éjszaka Paul az ágyban olvasott, amikor hallotta, hogy autó áll meg a ház előtt. Az asztalán álló óra kettő húszat mutatott. Eloltotta a lámpát, és fölkelt, hogy kinézzen az ablakon. November volt. Telihold világította meg a széles, elhagyatott utcát, melyet szemeteszsákok és szelektív hulladékgyűjtő ládák szegélyeztek. Taxi állt a ház előtt járó motorral. Sang szállt ki belőle egyedül. Csaknem egy percre állt a járdán. A fiú az ablaknál állt, amíg a lány föl nem ért a verandára, aztán hallgatta, ahogy a lány fölmegy a lépcsőn, és becsukja szobája ajtaját. Aznap délután Farouk érte jött; Paul látta, amikor a lány beszállt az autóba. Úgy vélte, talán veszekedtek, bár másnap nem érzékelte jelét az egyenlenségnek. Hallotta, ahogy a lány jókedvűen beszél Faroukkal telefonon, és elhatározzák, hogy kivesszük egy videokazettát. Aznap éjjel azonban, körülbelül ugyanakkor, ugyanaz történt. A harmadik éjjel Paul szándékosan ébren maradt, hogy megbizonyosodjék, rendben hazaér-e a lány.

Másnap reggel, egy vasárnapi napon, Paul, Heather és Sang együtt palacsintáztak a konyhában. Sang Louis Armstrong-CD-eket hallgatott a szobájában, amíg Paul a palacsintát sütötte két vasserpenyőben.

– Kevin itt alszik ma éjjel – mondta Heather. Nemrégiben ismerkedett meg vele. Kevin fizikus volt az MIT-n. – Remélem, nem baj.

– Dehogy – mondta Paul. Szerette Kevint. Gyakran átjött vacsorázni, sört hozott, és segített a mosogatásnál, s Paullal ugyanannyit beszélgetett, mint Heatherrel.

– Sajnálom, hogy mindig elkerülöm. Tényleg rendesnek látszik – mondta Sang.

– Meglátjuk – mondta Heather. – Jövő héten van az első hófordulónk.

Sang elmosolyodott, mintha ez a szerény megemlékezés valójában sokkal nagyobb jelentőséggel bírna.

– Gratulálok.

Heather összekulcsolta az ujjait.

– Gondolom, az a következő lépés, amikor az ember a hétvégéket is együtt tölti a másikkal.

Paul Sangre pillantott, aki nem szólt semmit. A lány felállt, és öt perc múlva egy kosáryi mosott ruhával tért vissza a pincéből.

– Jó kis gatyák – mondta Heather, amikor észrevett néhányat a kupac tetején.

– A Faroukéi – mondta Sang.

– Nincs mosógépe? – érdeklődött Heather.

– De van – mondta Sang, aki nem vette észre Heather rosszálló arckifejezését. – Csak pénzzel működik.

Hálaadás napja körül kezdődtek a viták. Paul hallotta, ahogy Sang a telefonba kiabál a szobájában, a szürke műanyag zsinór végighúzódtott a linóleumon, aztán az előtérben, s eltűnt a lány ajtaja alatt. Az egyik veszekedés valamilyen buliról szólt, amelyre Sanget meghívták, de Farouk nem akart elmenni rá. Egy másik Farouk születésnapját érintette. Sang az előző napot azzal töltötte, hogy tortát sütött. A ház narancstól és mandulától illatozott, és Paul hallotta, hogy az elektromos habverő késő estig működik. Másnap délután azonban a szemétnél látta a tortát.

Egyszer, amikor hazaért az egyetemről, észrevette, hogy Farouk ott van, a BMW a ház előtt állt. Kegyetlenül hideg decemberi nap volt; kora reggel lehullottak az évszak első hópelyhei. Paul, amikor elment Sang szobája előtt, hallotta a lány emelt hangját. Szemrehányásokat vágott Farouk fejéhez: Miért nem akar soha az ő barátaival találkozni? Miért nem hívja meg őt az unokatestvére házába hálaadás napján? Miért nem akar vele lenni éjjel? És legalább miért nem hozza haza kocsin?

– Fizetem a taxit – mondta Farouk csendesesen. – Mi a különbség?

– Utálem ezt, Farouk. Ez nem normális.

– Tudod, hogy nem alszom jól, ha te is ott vagy.

– Hogyan fogunk így összeházasodni? – kérdezte a lány. – Örökké külön házban fogunk lakni?

– Sang, kérlek – mondta Farouk. – Próbálg megnyugodni. Meghallják a lakótársaid.

– Te csak hagyd a lakótársaimat – üvöltötte Sang.

– Te hisztériás vagy – mondta Farouk.

A lány sírva fakadt.

– Figyelmeztettelek, Sang – mondta Farouk. Kétségbeesettnek hangzott. – Nem fogok olyan nővel élni, aki jeleneteket rendez.

– Baszd meg.

Valami, egy tányér vagy pohár, a falnak csapódott, és összetört. Aztán a szoba elcsendesedett. Paul hosszú fontolgtatás után halkán bekopogott. Senki sem nyitott ajtót.

Néhány órával később Paul csaknem összeütközött Sanggel, amikor a lány nagy, sötét rózsaszín törülközőbe csavarva felbukkant a fürdőszobából. Vizes haja fésületlen volt és kusza, féloldalt konty dudorodott rajta apró fészekként. A fiú már hetek óta vágyott rá, hogy így lássa, mégis teljesen készületlenül érte a csupasz láb és kar, a nedves arc és váll látványa.

– Helló – mondta, és gyorsan elszurrant mellette.

– Paul – szólt utána a lány egy pillanat múlva, mintha csak akkor vette volna észre. A fiú megfordult, és ránézett; bár alig múlt négy óra, a nap már lenyugvóban volt a nappali ablakában, s aranypásmát vetett a lány egyik oldalára.

– Mi a helyzet? – kérdezte a fiú.

A lány keresztbe fonta maga előtt a karját, két kezével takarta a vállát. Homlokán egy foltot mintha fogpaszta borított volna.

– Bocsánat az előbbiért.

– Semmi baj.

– De igen. Neked vizsgára kell készülnöd.

Szeme fényesen ragyogott, s kissé nyitott ajkán viccesen dermedt mosoly játszott.

A fiú éppen vissza akart mosolyogni rá, amikor látta, hogy a lány a sírás határán áll. Bólintott.

– Nem számít.

Farouk egy hétig nem telefonált, de amikor a telefon megszólalt, a lány röpült, hogy fölvegye. Minden este hazaért vacsorára. Hosszú beszélgetéseket folytatott londoni nővérével.

– Mondd meg, ha te ezt normálisnak gondolod – hallotta Paul a lány hangját, amikor belépett a konyhába. – Egyszer az autóban ültünk, ő meg azt mondta, rossz a szagom. Izzadok. Azt mondta, mossam meg a hónaljamat. Egyre csak azt hajtogatta, hogy ez nem kritika, hogy a szerelmesek mondhatnak ilyesmit egymásnak.

Egy nap a lány Charlesszal ment el, és este Kittery boltjaiból származó reklámszatyrokkel tért haza. Egy másik este beleegyezett, hogy megnézzen a Coolidge-ban egy filmet Paullal, Heatherrel meg Kevinnel, de amikor a pénztárhoz értek, azt mondta, fáj a feje, és hazament.

– Fogadjunk, hogy szakítottak – mondta Heather, amikor elfoglalták a helyüket.

A következő héten azonban Farouk telefonált, de Sang éppen dolgozott. Bár Farouk nem vesződött azzal, hogy bemutatkozzék, Paul felhívta a könyvesboltot, és beszámolt a lánynak a telefonról.

A kapcsolat folytatódott, de Paul észrevette, hogy Farouk be sem teszi a lábát a házába. Még a csengőt se volt hajlandó megnyomni. Megállt a járdánál, le se állította a motort, háromszor dudált, hogy jelezze, vár a lányra, aztán eltűntek.

A téli szünetben a lány elutazott Londonba. Nővére nemrég szült egy kisfiút. Sang megmutatta Paulnak, miket vett a gyerekeknek: patentkapcsokkal teli ruhácskákat, plüsspolipot, apró matrózinget, a sötétben világító, csillagokat és bolygókat mozgó szerkezetet.

– Sang *mási* lesz a nevem – mondta a lány izgatottan, és elmagyarázta, hogy a *mási* bengáli nyelven nagynénit jelent. A szó furcsán hangzott az ajkán. Ritkán beszélt bengáliul – a nővérével soha, a kéréssel soha, csak egy-két szót ejtett el a Michiganben élő szüleinek, akikkel hétvégeként beszélt.

– Hogy mondják azt, hogy *bon voyage*? – kérdezte Paul.

A lány azt felelte, nem tudja biztosan.

A lány távollétében Paul könnyebben tanult, elméje fogékony volt és tiszta. A vizsgáig alig hat hónapja maradt. Megtervezte az időbeosztását, május első keddjének tíz óráját X-szel jelölte meg az asztalán álló naptárban. Nyár óta ismét átrágtta magát a versenyen, tanulmányokon és drámákon, mindegyikről összefoglalót írt a számítógépébe. Ezeket az összefoglalókat kinyomtatta, összefűzte, és egy sor iratgyűjtőben helyezte el. Az összefoglalókról további összefoglalókat írt könyvtárcédulákra, melyeket cipősdobozokban tárolt, és lefekvés előtt átnézett. Karácsonyra szokás szerint meghívta a nagynénje Buffalóba. Ebben az évben a vizsgájára hivatkozva elhárította a meghívást, ajánlékait postán küldte el. Heather is elutazott; síelni ment Kevinnel Vermontba.

Az új év tiszteletére Paul új napirendet dolgozott ki, és az egész házat elfoglalta. Reggelenként költészetet tanulmányozott a konyhaasztalnál. Ebéd után irodalomkritikát a nappaliban. Shakespeare-drámát lefekvés előtt. Kezdte ott hagyni a dolgait, az iratgyűjtőit, a cipősdobozait és a könyveit a konyhaasztalon, a lépcső egyes fokain, a nappali kávézóasztalán. Egy havas délután éppen a karosszékben terpeszkedett, és az Arisztotelész *Poétikájához* készített jegyzeteit olvasta, amikor megszólalt a csengő. A UPS embere hozott csomagot Sangnek, valamit egy bizonyos J. Crew-tól. Paul átvette,

és fölvitte az emeletre. A lány ajtajához támasztotta, amitől az ajtó kissé kinyílt. Erőteljesen becsukta, és egy pillanatig csak állt ott, keze még mindig a gombon. Bár a lány Londonban volt, ő kopogott, mielőtt belépett. A futon takarosán be volt vetve, piros, batikolt ágytakaró borította. A falakon semmi, csupán két bekeretezett, palotai jelene tet ábrázoló indiai miniatúra, melyeken párnákon heverő férfiak szívtak nargilét, miközben csupasz hasú nők táncoltak körben. Semmi a rendtelenségéből, amelyet valamely okból minden alkalommal elképzelt, amikor a szoba előtt ment el; csak odakint, az ablakon túl tombolt a vihar néma káosza. A hó kiszámíthatatlan örvényekben kavargott, mégis szépen belepte a veranda barna korlátját, mintha festett szegély volna. A fehér kreppfüggönyt lazán az a barackszínű selyemsál fogta össze, melyet Sang néha a nyakába kötött, s a függöny anyaga ettől vékony homokóraüveg formáját öltötte. Paul levette a sálát, s hagyta, hogy a függöny eltakarja az ablakot. Érezte a szövetből áradó illatot még úgy is, hogy nem érintette arcát a sálhoz. A futonhoz lépett, és leült, lábát kinyújtotta a zabkásaszínű szőnyegen. Levette a cipőt és a zoknit. A futon melletti borosrekeszen egy pohár víz állt, melybe buborékok gyűltek, meg egy üvegcsze vazelin. Kicsatolta az övét, de hirtelen elszállt belőle a vágy, mely ugyanúgy hiányzott most a testéből, ahogy a lány a szobából. Becsatolta az övet, aztán lassan fölemelte az ágytakarót. Az ágynemű kék-fehér flanel volt, rajta Bourbon-liliomok.

Már-már elszunyókált, amikor hallotta, hogy csörög a telefon. Mezítláb kibotladozott Sang szobájából a konyhába, a hűs linóleumra.

– Halló?

A vonal másik végén senki sem szólalt meg, és már éppen le akarta tenni a kagylót, amikor egy kutya ugatását hallotta.

– Halló? – ismételte. Felötlött benne, hogy talán Sang telefonál Londonból, csak rossz az összeköttetés. – Sang, te vagy az?

A hívó letette.

Aznap este, vacsora után megint csöngött a telefon. Amikor felvette, ugyanazt a kutyát hallotta, amelyet délután.

– Csönd, Balthazar! – szólalt meg egy nő, amikor Paul hallózott. A nő hangja habozó volt. – Sang otthon van? – érdeklődött.

– Nincs itt. Átadhatok valami üzenetet?

A nő meghagyta a nevét – Deirdre Frain – és a telefonszámát. Paul leírta az üzenőfüzetbe, Partha Mazoomdaar, a kérő neve alá, aki reggel telefonált Clevelandből.

Másnap Deirdre megint telefonált. Paul ismét azt mondta, hogy Sang nincs ott, és hozzátette, hogy csak a hétvégén jön haza.

– Hol van? – kérdezte Deirdre.

– Külföldön.

– Kairóban?

Ez meglepte Pault.

– Nem, Londonban.

– Londonban – ismételte a nő. Megkönnyebbültnek hangzott. – Londonban. Oké. Köszönöm.

A negyedik hívás késő éjjel érkezett, amikor Paul már ágyban volt. Lement a földszintre, és kitapogatta a telefont a sötétben.

– Itt Deirdre. – A nő kapkodva vette a levegőt, mintha nem Paul, hanem ő rohant volna éppen a telefonhoz.

Paul felkapcsolta a villanyt, és a szemét dörzsölte a szemüvege mögött.

– Hm, mint már mondtam, Sang még nem jött haza.

– Nem Sanggel szeretnék beszélni. – A nő hadart, kissé gorombán hangsúlyozta Sang nevét.

Paul zenét hallott, trombita sírt halkan.

– Nem?

– Nem – felelte a nő. – Tulajdonképpen egy kérdésem van.

– Kérdése?

– Igen. – Elhallgatott, pohárba dobott jégkocka csörrenése hallatszott. Hangjába kacérság lopózott. – Szóval, mi is a maga neve?

A fiú levette a szemüvegét, amitől elhomályosodott a helyiség. Nem tudta felidézni, mikor beszélt vele utoljára így egy nő.

– Paul.

– Paul – ismételte a nő. – Feltehetek még egy kérdést, Paul?

– Mit?

– Sangról.

A fiú megmerevedett. A nő megint szárazon ejtette ki Sang nevét.

– Mi van Sanggel?

Deirdre hallgatott.

– A lakótársa, ugye?

– Úgy van.

– Nos, azon tűnődtem, maga tudja-e, hogy... unokatestvérek-e.

– Kik?

– Sang és Freddy.

A fiú visszavette a szemüvegét, amitől éles körvonalat kaptak a dolgok. Kihozta a sodrából ennek a nőnek a kíváncsisága. Semmi köze hozzá, akarta mondani. De mielőtt mondhatta volna, Deirdre csendesen sírva fakadt.

A tűzhely órájára nézett; csaknem éjjeli három óra volt. Ő maga tehet róla. Nem lett volna szabad ilyen későn fölvennie a telefont. Bárcsak ne árulta volna el a nőnek a nevét.

– Deirdre – mondta kisvártatva, amikor ráunt a hallgatásra. – Ott van még?

A nő abbahagyta a sírást. Zihálva lélegzett, ami bántotta a fiú fülét.

– Nem tudom, ki maga – mondta Paul. – Nem értem, miért hívott fel.

– Szeretem őt.

A fiú letette, a szíve kalapált. Úgy érezte, le kell zuhanyoznia. Ki akarta törölni a nő nevét az üzenőfüzetből. A kagylót bámulta, melyen itt-ott még mindig látszott Sang vakondszerű ujjlenyomata. A téli szünet kezdete óta először érezte magát egyedül a házban. A hívás nyilván véletlen volt. A nő egy másik Sangról beszélt. Talán az egyik indiai kérés cselvetése ez, hogy gyanút keltsen, hogy lecsapja a lányt Farouk kezéről. Mielőtt Sang elindult Londonba, a veszekedések csillapodtak, és amennyire Paul meg tudta állapítani, a dolgok nyugvópontra jutottak Sang és Farouk között. A nappaliban a lány egy barna bőrtáskát meg egy pár férfi autóskesztyűt csomagolt. Az indulása előtt este helyet foglalt kettőjüknek a Bibában. Farouk vitte ki a lányt a repülőtérre.

Másnap reggel telefoncsöngés ébresztette Pault. Az ágyban maradt, hallgatta, s közben nézte az ablaka előtt álló fa hamuszürke ágait. Tizenkét csöngést számolt. Félóra múlva ismét csörgött a telefon, de most sem vette fel. Harmadszor már a konyhában volt. Amikor elhallgatott a készülék, kihúzta a dugót.

Bár egész nap csendben tanult, görcsösnek érezte magát. Amikor aznap este a konyhában üldögélt egy téglavastagságú Spenser-kötet mellett, nem tudott a szövegre összpontosítani, idegesítették a lábjegyzetek meg az, hogy mennyi van még hátra. Azon tűnődött, hányszor hívhatta Deirdre, mióta kihúzta a telefont. Vajon föladta? A hívogatást rögeszmének találta, háborodottnak. Azon tűnődött, olyan típus-e a nő, aki tesz magával valamit. Aki bevesz egy fiola orvosságot.

Vacsora után visszadugta a telefont a csatlakozóba. Nem jött több hívás. Gondolatai mégis elkalandoztak. Valami azt súgta neki, hogy a nő tovább próbálkozik. Ő elkövette azt a hibát, hogy elárulta, mikor jön meg Sang. Deirdre talán megvárja, hogy vele beszélhessen. Deirdre talán ugyanazt mondja majd Sangnek, amit neki is mondott, hogy szereti Faroukot. Mielőtt lefeküdt, töltött magának egy pohár Dewar whiskyt, amit a nagynénje küldött ajándékba Buffalóból. Aztán azt a számot tárcsázta, amelyet Deirdre meghagyott. A nő azonnal fölvette, és dallamosan hallózott.

– Deirdre, itt Paul.

– Paul – mondta a nő lassan.

– Velem beszélt az éjjel. Sang lakótársa vagyok.

– Persze, Paul. Maga, Paul, lecsapta a kagylót. – A hangja megint részegnek hallatszott, de most derűsebb hangulatban volt.

– Azért bocsánatot kérek. Csak meg akartam bizonyosodni, jól van-e.

Deirdre felsóhajtott.

– Ez kedves magától, Paul.

– És szeretném megkérni, hogy ne hívjon többet – mondta a fiú hosszú várakozás után.

– Miért? – Pánik bujkált a hangjában.

– Mert én nem ismerem magát – mondta a fiú.

– Szeretne megismerni, Paul? – kérdezte a nő. – Én nagyon szeretetre méltó vagyok.

– Mennem kell – mondta a fiú határozottan, és bízott benne, hogy nem ingerli fel.

– De talán akad valaki, akivel beszélgethet. A barátjával?

– Az én barátom Freddy.

Farouk említése, becenevének használata ugyanolyan nyugtalansággal töltötte el Pault, mint az éjjel. Akkor azt feltételezte, hogy Deirdre talán Farouk hallgatója a Harvardon, szinte még tinédzser, aki belebolondult egy idősebb férfibá. Elképzelte, ahogy Deirdre ül egy előadóterem végében, meglátogatja a férfit az irodájában, és ábrándokat kerget. Most egyszerű, ésszerű, ám ugyanakkor mérgezett kérdés ötlött fel Paul fejében.

– Szóval, honnan is ismeri Faroukot? – kérdezte Paul könnyedén, mintha egy bulin csevegnének.

Nem hitte, hogy a nő megmondja, úgy gondolta, az is lehet, hogy lecsapja a kagylót, ahogy ő az éjjel, de könnyen beszélgetésbe elegyedtek. Főleg Deirdre beszélt. Elmesélte Paulnak, hogy ő vancouveri, és a húszas éveiben költözött Bostonba, hogy belsőépítészetet tanuljon. Másfél éve, egy vasárnap délután találkozott Faroukkal, amikor éppen kijött egy South End-i kávéházból. Farouk félutacányit követte, aztán megkocogtatta a vállát, s leplezetlen vágyakozással méricskélte.

– El se lehet képzelni – mondta Deirdre, miközben felidézte az esetet. – El se lehet képzelni, milyen érzés az ilyesmi. – De azért úriember módjára viselkedett. Első randevújukon a Walden-tóhoz mentek. Azután kukoricát meg paradicsomot vettek, és lazacot sütöttek Deirdre hátsó kertjében. Farouk imádta a nő házat, ezt a kéthektáros tel-

ken álló régi tanyaépületet. Megkérte, hogy készítsen tervet a konyhája átépítéséhez. A szeptemberi munkaünnepen együtt mászták meg a Sunapee-hegyet. Deirdre más dolgokat is mondott, amiket Paul meghallgatott, de nem tudta, mennyit higgyen el belőlük. Mert vagy igazak, és akkor Farouk meg Deirdre valódi viszonyt folytat, vagy Deirdre egyszerűen csak kitalálja az egészet, ahogy magányos, részeg emberek néha kitalálnak dolgokat. A fiú egyszer csak kiballagott az előtérbe, és kinyitotta Sang ajtaját, hogy meggyőződjék róla, a függöny ki van-e kötve, ahogy emlékezett rá. – És maga? – kérdezte Deirdre hirtelen.

– Hogyhogy én?

– Hát én csak locsogok itt, maga meg egy szót se szól. Maga milyen, Paul? Boldog?

Már egy óráját áldozta erre a nőre. Füle megfájdult attól, hogy a kagylót olyan sokáig rászorította.

– Itt nem rólam van szó. – Nyelt egyet, és becsukta Sang szobájának ajtaját. – Itt Sangról van szó.

– Unokatestvérek, ugye? – kérdezte Deirdre. A fiú alig hallotta. – Vagy nem?

A kérdésben rejlő kétségbeesés lesújtó bizonyosságot hozott magával. A fiú tudta, hogy mindaz, amit Deirdre elmondott, igaz, s a tudat, hogy valami szörnyen elromlott, ugyanúgy leterítette, ahogy annak idején a vizsgája. Vagy ahogy Theresa szavai leterítették.

– Sang és Farouk nem unokatestvérek – mondta. Miközben beszélt, különös, belső erőt érzett, mert tudta, hogy az információ összezúzhatja a nőt.

Deirdre hallgatott.

– Ők járnak egymással, Deirdre – mondta. – Komoly kapcsolatuk van.

– Tényleg? – A nő hangja kihívó volt. – Mennyire komoly?

A fiú gondolkodott egy pillanatig.

– Hetenként négy-öt este találkoznak.

– Találkoznak? – Pault meglepéssel töltötte el, hogy Deirdre-t ez az információ mintha megsebezte volna.

– Igen – mondta, és hozzátette: – Több mint három éve járnak.

– Három? – A szó lankadtan elhalkult, s ettől Paul eltűnődött, megint sírva fakad-e a nő. – Nos, nekünk is komoly a kapcsolatunk. Tegnap kimentem érte a repülőtérre, amikor megjött Kairóból. Ma este találkoztunk. Itt vacsorázott, itt, a házamban. A lépcsőn szeretkezett velem, Paul. Egy órával ezelőtt, még mindig érzem, hogy csurog a combomon.

Sang ajándékokat hozott Londonból az egész háznak, KitKatot piros csomagolásban, teát a Harrodstól, lekvárt, csokoládés kekszet. Fénykép került a hűtőszekrényre az unokaöccséről, aki kicsiny, mosolygó arcát a Sangének nyomta. Paul a szobájából látta, hogy Farouk tette le a lányt a ház előtt. Végül Paul lement, le a pompás lépcsőn, melyen most már nem tudott úgy lépkedni, hogy ne látta volna maga előtt a meztelen Faroukot egy nőn, aki nem Sang volt. A konyhában kinyitotta a szekrényét, és kivette a Dewart.

– Hűha. Alaposan megváltoztak itt a dolgok – mondta Sang mosolyogva, és derűsen fölfonta szemöldökét, miközben figyelte, ahogy Paul tölt magának.

– Hogy érted ezt?

– Whiskyt iszol. Ha ezt tudom, a KitKat helyett valami skót whiskyt veszek neked a vámmentes üzetben.

A gondolat, hogy a lány ajándékot vesz neki, elkedvetlenítette. Barátságosan viselkedtek egymással, de nem voltak barátok. Megkínálta a lányt egy pohár whiskyvel, és ő elfogadta. Leültek az asztalhoz. A lány odakoccintotta poharát az övéhez.

Hozzálátott, hogy átnézze a postát, amelyet Paul összegyűjtött neki. Haja néhány centivel rövidebb lett; fűszeres parfüm illata áradt belőle.

– Nem ismerek semmiféle Deirdre-t – mondta, amikor elolvasta az üzeneteket a füzetben. – Megmondta, miért keres?

A fiú már kiürítette a poharát, és az ital megnyugettatta. A fejét rázta.

– Mit csináljak?

– Mivel?

– Visszahívjam?

A fiú felállt, és kinyitotta a hűtőszekrényt, hogy jégkockát vegyen egy második italhoz. Amikor visszatért az asztalhoz, a lány éppen áthúzta a nevet a ceruzájával.

– Nem érdekes. Valószínűleg egy ügynök vagy ilyesmi.

Sanget könnyű volt elkerülni. Napjait Paul az egyetemi könyvtárban kezdte tölteni, melynek cementpadlóját, fémpolcait és névtelen bölcsességekkel teleírt olvasóhelyeit máskor oly sivárnak találta. Otthon fölfedezte, hogy könnyedén fölviheti a szendvicset a szobájába. A telet nedves, otthon érkező tavasz váltotta fel, szelekkel és rézsútosan szitáló esővel, mely az ágya melletti ablakot verte. Ha csöngött a telefon, nem vette fel. A Sang visszatérését követő néhány napon minden alkalommal meg volt győződve róla, hogy Deirdre az, és Sanggel akar beszélni. Deirdre azonban nem telefonált. A fiú várta, hogy a hangja, a dolgok, amiket mondott, elhalványuljanak az emlékezetében. A beszélgetések azonban makacsul megültek a fejében a drámák, versek és tanulmányok mellett. Láta maga előtt, hogy két ember úszik a Walden-tóban, fejük a víz felszíne fölött. De ott volt Sang is, aki nap nap után eltűnt, hogy Faroukkal vacsorázzék. Ott ült a konyhaasztalnál, és nyárra repülőjegyet foglalt Farouknak Kairóba, akinek a hitelkártyaszámát egy papírlapra írta. Két hónap elteltével Deirdre még mindig nem telefonált, és Paul már nem rettegett a hívásától.

A tavaszi szünetben felfüggesztette a tanulást.

– Elég a magolásból. A múltkor valószínűleg ez volt a baj. Utazzon el a Karib-tengerre – tanácsolta a témavezetője. Paul inkább otthon maradt, de kijelentette, hogy hivatalosan vakáción van. Moziba járt a Brattle-be, két napot töltött azzal, hogy elkészítsen egy ragut. Egyszer elautózott Wellfleetbe, és kényszerítette magát, hogy ne vigyen magával könyvet. Elhatározta, hogy elbiciklizik Concordba, és megnézi Emerson házát; szombat reggel észrevette, hogy a láncot meg kell javítani, és fölvitte a biciklit a verandára. Amikor felpillantott, látta, hogy Sang ott áll telefontal a kezében, a zsinór kihúzva, ameddig csak lehet.

– Valami furcsa dolog történt – mondta.

– Micsoda?

– Az a Deirdre nevű nő volt. Akitől átvetted az üzenetet, amikor nem voltam itthon. Paul lehajolt, úgy tett, mintha kotorászna valami után a szerszámosládában.

– Faroukot kereste – folytatta Sang. – Azt mondja, a barátja, és vidékről jött látogatóba.

– Ó. Szóval akkor ezért telefonált – mondta a fiú, és megkönnyebbülten hallotta, hogy Deirdre nem mondott mást.

– Sose említette ezt a Deirdre-t.

– Hm.

Sang leült egy strandszékre, ölébe tette a telefont, és fölé hajolt. Majd kiegyenesedett, a telefont bámulta, és nyomkodta a gombjait, de nem emelte föl a kagylót.

– Farouknak nincsenek barátai – mondta. – Mióta ismerem, semmilyen barátjának se mutatott be. Én vagyok az egyetlen barátja, de tényleg. – Fürkészőn nézte Pault, és a fiú egy másodpercig attól tartott, hogy a lány valamiféle párhuzamot von, megállapítja, hogy Paulnak sincsenek barátai. – Ehelyett azonban megkérdezte: – Különbön is, honnan tudta a számomat?

Megnézte Farouk telefonos füzetében; Deirdre ezt bevallotta Paulnak. Farouk megkönnyítette neki, mert az *S* alá írta be Sanget, az unokatestvért, akit úgy emlegetett, hogy ettől feltámadt Deirdre-ben a gyanakvás. Paul a fejét csóválta, felállt, és megnyomta a biciklin a féket.

– Nem tudom. Azt hiszem, én megkérdezném Faroukot.

– Helyes. Kérdezzük meg Faroukot. – A lány felállt, és visszament a házba.

Aznap este, amikor Paul megjött Concordból, Sanget a konyhaasztalnál találta. Nem szólt semmit, miközben a fiú a hűtőszekrényhez ment, hogy kivegye a ragu maradékát. – Farouk nincs otthon – mondta a lány, mintha Paul kérdésére válaszolna. – Egész nap nem volt.

A fiú fölemelte a tepsi fedőjét, és néhány csepp vizet fröcskölt a ragura.

– Kérsz?

– Nem, kösz. – A lány a homlokát ráncolta.

Paul betette a ragut a sütőbe, és töltött egy whiskyt magának. Karja és combja izmai kellemesen bizseregtek. Még le akart zuhanyozni evés előtt.

– Szóval mikor is telefonált pontosan ez a Deirdre? – kérdezte Sang, és ettől Paul megtorpant, pedig már kifelé indult a konyhából.

Sarkon fordult, hogy szembenézzen a lánnyal.

– Nem emlékszem. Amikor nem voltál itthon.

– És neked mondott valamit?

– Hogy érted ezt?

– Pontosán mit mondott neked?

– Semmit. Nem beszélgettem vele – mondta, és felgyorsult a pulzusa; örült, hogy már amúgy is verítékben úszik. – Csak azt akarta, hogy hívd vissza.

– Nem tudom visszahívni. Még a számát se hagyta meg. Furcsa volt. Te nem úgy hallottad, hogy furcsa?

A fiúnak eszébe jutottak Deirdre könnyei. „Szeretem őt”, mondta Paulnak, a vadidegennek. Sangre nézett, vonásait értetlenkedő kifejezéssé rendezte.

– Nem tudom biztosan, mire gondolsz.

A lány türelmetlenül felsóhajtott.

– Ideadnád? – kérdezte, és az üzenőfüzetre mutatott.

Paul figyelte, ahogy Sang átfut a visszahajtott lapokon, s ujjaival követi a sorokat.

– Mit keresel? – kérdezte a fiú a következő pillanatban.

– A számát.

– Miért?

– Vissza akarom hívni.

– Miért?

A lány ingerülten ránézett.

– Csak mert akarom, Paul. Ez megfelel neked?

A fiú felment az emeletre, hogy lezuhanyozzék. Ehhez neki nincs köze, mondta magában, miközben a forró víz zuhogott rá, majd később is, miközben megtörülközött és megfésülködött a gőzben. Amikor visszatért a konyhába, a lány négykézláb kutatott a papírkosárban, körötte újságok és képeslapok halma.

– A fene egye meg – mondta.

– Most mit keresel?

– A számot. Emlékszem, hogy valamiért kitéptem azt a lapot. Azt hiszem, kidobtam.

– Visszarakosgatta az újságokat meg a képeslapokat a kosárba. – A fene egye meg – mondta megint. Felállt, kicsit belerűgott a kosárba. – Még a családnévére se emlékszem. Te igen?

A fiú beszívta a levegőt, mintha magába akarná fojtani az információt, de aztán a fejét rázta, és megkönnyebbült, hogy végre őszinte lehet a lánnyal. Ő is elfelejtette Deirdre családnevét. Egy szótagos név volt, de ezen a részleten kívül minden kiment a fejből.

– Hé, Paul – mondta Sang a következő pillanatban. – Jól vagy? Sajnálom, ha az előbb goromba voltam.

A fiú átvágott a konyhán, és kinyitotta a sütőt.

– Emiatt ne izgasd magad.

A lány gyomra korgott, olyan hangosan, hogy még Paul is hallotta.

– Istenem, most jövök rá, hogy ma még egy falatot sem ettem. Azt hiszem, mégis kérek egy kicsit abból a raguból. Készítsek salátát? – Ez lesz az első vacsorájuk kettesben, Heather nélkül. A fiú azelőtt sóvárgott egy ilyen alkalom után. Azelőtt esetlenség és kukának érezte magát, amikor Sang a helyiségben volt. Most félt.

– Azt hiszem, egy kicsit furcsa volt – mondta lassan, Sang tarkóját bámulva, aki a mosogató fölé hajtott fejjel tépkedte a salátaleveleket. A lány megfordult.

– Hogy? Te is furcsának találtad?

A fiú olyan ideges volt, hogy egy borzasztó pillanatig attól tartott, hangosan fölka-cag. Sang állhatatosan fürkészte. A csap még mindig folyt. A lány hátranyúlt, hogy elzárja, és a konyhára csend telepedett.

– Sírt – mondta a fiú.

– Sírt?

– Hm... igen.

– Hogyan sírt?

– Csak... sírt. Mintha feldúlta volna valami.

Sang kinyitotta a száját, mintha mondani akarna valamit, de egy darabig egyszerűen csak tátotta.

– Na, tisztázzuk. Szóval ez a Deirdre nevű nő telefonált, és engem kért.

Paul bólintott.

– Úgy van.

– És te azt mondtad, nem vagyok itthon.

– Úgy van.

– Aztán megkért, hogy mondd meg, hívjam vissza.

– Úgy van.

– Aztán sírva fakadt?

– Igen.

– Aztán mi történt?

– Ennyi volt. Aztán letette.

Egy pillanatig úgy tűnt, mintha Sang beérné az információval, lassan bólogatott. Aztán hirtelen megrázta a fejét, mintha meg akarna szabadulni tőle.

– Ezt miért nem mondtad el nekem?

A fiú már bánta, hogy megkínálta raguval. Bánta, hogy fölvette aznap a telefont. Bánta, hogy Sang és nem valaki más költözött be a szobába, a házba, az életébe.

– Elmondtam – szólalt meg nyugodtan, és vonalat húzott a két nő közé a fejében. – Elmondtam, hogy hívott.

– De ezt nem mondtad el.

– Nem.

A lány hitetlenkedve kerekítette el a szemét.

– Nem ötlött fel benned, hogy talán tudni szeretném?

A fiú összeszorította az ajkát, és másfelé nézett.

– Nos? – kérdezte a lány most már kiabálva. – Nem?

Amikor a fiú erre sem válaszolt, a lány ökölbe szorított kézzel odalépett hozzá, ő pedig megmerevedve, félrefordított arccal várt az ütésre. De a lány nem ütötte meg. Ehelyett két oldalról megfogta a saját fejét, mintha meg akarná támasztani magát.

– Istenem, Paul. – Hangja olyan éles volt, hogy a fiú szinte nem is hallotta. – Mi a fene bajod van?

Most a lány kezdte el kerülni őt. Néhány éjszakát nem töltött otthon. Paul látta, hogy beszáll Charles teherautójába egy sporttáskával. Mivel ekkorra Heather nem hivatalosan, de összeköltözött Kevinnel, Paul ismét egyedül találta magát a házban. Beletelt egy hét, mire újból találkozott Sanggel. Mivel azt hitte, egyedül van, nem bajlódott azzal, hogy becsukja az ajtaját. A lány a fiú szobájához ment, csinos ruhát viselt, amelyet Paul még sose látott rajta, fehér, rövid ujjú, derékra simuló pamutruhát. A nyakkivágás szögletes volt, és fedetlenül hagyta a kulcscsontját.

– Helló – mondta a lány.

– Helló. – A fiúnak egyáltalán nem hiányzott Sang.

– Figyelj. Csak azt akarom mondani, hogy ez az egész egy nagy félreértés. Deirdre tényleg Farouk barátja, még régről. A főiskoláról.

– Nekem nem kell megmagyaráznod – mondta Paul.

– Kanadában él – folytatta Sang. – Vancouverben.

– Értem.

– Úgy évente egyszer beszélnek. Farouk évekkal ezelőtt említette neki a nevem, amikor összejöttünk, amikor ő egy másik lakásban lakott, és Deirdre emlékezett rá. Megpróbálta megkeresni, mert férjhez megy, és meghívót akart küldeni Farouknak. Nem volt meg neki sem Farouk címe, sem a száma, és Farouk nincs benne a telefonkönyvben. Ezért próbálkozott itt.

Furcsán elégedettnek tűnt, izgatottnak ettől a képtelen magyarázattól. Arcára kis szín költözött.

– Csak egy a probléma, Paul.

A fiú felnézett.

– Éspedig?

– Farouk felhívta Deirdre-t, hogy megkérdezze arról, amit mondtál.

– Mit mondtam?

– Hogy sírt. – Sang felvonta a vállát, majd lazán leengedte. – Azt mondta, Deirdre-

nek fogalma sincs, miről beszélsz. – A lány hangja fojtott volt, szavai egymáshoz préselődtek.

– Azt akarod mondani, hogy kitaláltam?

A lány hallgatott.

Paul az ő érdekében mesélte el a sírást. Aznap este a konyhában, miközben figyelte, ahogy a lány a salátát készíti, érezte, hogy a falak összeomlanak a lány körül. Figyelmeztetni akarta valahogyan. Most pedig szeretne volna kitolni az ajtókeretből, ahol állt.

– Miért találnék ki egy ilyen történetet? – Érezte, hogy halántékán lüktet egy ideg.

A lány nem vitatkozott vele, csak részvevő pillantást vetett rá, és fejét az ajtó keretének támasztotta.

– Nem tudom, Paul. – A fiúban felötlött, hogy a lány most először jött be a szobájába. Egy pillanatig mintha helyet keresett volna, ahová leülhet. Fölemelte a fejét. – Tényleg azt hitted, hogy emiatt elhagyom?

– Nem hittem, hogy emiatt akármi történik veled – mondta Paul. Összeszorította a fogsorát. Testét súlyosnak, tompának érezte a lány vádjától. – Én ezt nem találtam ki.

– Szóval értem én, Paul, hogy tetszem neked – folytatta a lány. – Értem, hogy szerelmes vagy. De egy ilyen történetet kitalálni? – Elhallgatott, száját elhúzta, de ez nem mosoly volt. – Ez tényleg szálnalmas. Szálnalmas! – Azzal kivonult a szobából.

Amikor megint összeakadtak, a lány nem mentegőzött a kitörés miatt. Nem látszott dühösnek, csak közömbösnek. A fiú észrevette, hogy a *Phoenix* egy példánya, amelyet a lány a mikro tetején hagyott, az ingatlanhirdetéseknél van kinyitva, és ezek közül néhány be van karikázva. A lány megjött, aztán már ment is Faroukhoz. Amikor véletlenül találkozott Paullal, röviden rápillantott, gépiesen elmosolyodott, aztán másfelé nézett, mintha a fiú láthatatlan volna.

Legközelebb, amikor Sang a könyvesboltba ment dolgozni, Paul a szobájában maradt, amíg nem hallotta, hogy a lány kilép a házból. Amikor eltűnt, a fiú a konyhába ment, és kiürítette a papírkosarat, amelyet egész télen nem vitt ki. Minden magazint átlapozott, minden újságot kihajtogatott, minden papírlapot átnézett, hogy megtalálja Deirdre számát. Úgy jár majd, mint Sang, gondolta, csak keresi, de nem találja. És tényleg, ő sem találta. Elővette a telefonkönyvet, és találmra kinyitotta, kereste a Deirdre nevet, és nem törődött vele, hogy ez milyen nevetséges. Aztán eszébe jutott. A családneve. Erőfeszítés nélkül kúszott vissza az emlékezetébe, Deirdre hangjának kíséretében, ahogy hónapokkal ezelőtt bemutatkozott neki a telefonban. Az *F* betűhöz lapozott, és meg is pillantotta azt a bizonyos D. Faint a belmonti címmel együtt. Mutatóujjának körmét a név alá bökte, és halvány nyomot hagyott vele a papíron.

Másnap felhívta. Üzenetet hagyott a rögzítőn, megkérte Deirdre-t, hogy hívja vissza. Meggondolatlanak érezte magát, miután megtette. Bizonyos értelemben az a félelme, hogy Deirdre nem fogja visszahívni, az a tudat, hogy most már ő is távolságot tart, arra bátorította, hogy újra és újra felhívja és üzenetet hagyjon. „Deirdre, itt Paul. Kérem, hívjon vissza”, mondta minden alkalommal.

Aztán egy nap a nő felvette a telefont.

– Beszélnem kell magával – mondta a fiú.

A nő felismerte a hangját.

– Tudom. Figyeljen ide, Paul.

A fiú közbevágott.

– Ez így nem jó – mondta. A könyvtár előcsarnokában ült egy fölkében, a diákokat figyelte, akik megmutatták igazolványukat a biztonsági őrnek. A zsebében kotorászott

további negyeddollárosok után. – Én meghallgattam magát. Kedves voltam magával. Nem kellett beszélnem magával.

– Tudom. Sajnálom. Hibáztam. – A nő már nem hallatszott se részegnek, se kacérkodónak, se kétségbeesettnek, se zaklatottnak. Tökéletesen összeszedett volt, udvarias, de távolságtartó.

– Még csak el se mondtam Sangnek a többi dolgot, amit hallottam magától. – Látta, hogy egy diák áll meg a fülke előtt, arra várva, hogy befejezze. Halkabban beszélt. Enyhe izgatottság vett erőt rajta. – Emlékszik azokra a dolgokra?

– Nézze kérem, mondtam, hogy sajnálom. Tartaná egy másodpercig? – Paul hallotta a csengőt. A nő egy perc múlva visszajött a telefonhoz. – Most mennem kell. Majd felhívom.

– Mikor? – kérdezte Paul, mert attól tartott, hogy a nő hazudik, hogy ez csak trükk, amivel megszabadul tőle. Januárban, amikor Paul le akarta tenni a kagylót, Deirdre könyörgött, hogy maradjon vonalban.

– Később. Este – mondta a nő.

– Tudni akarom, hogy mikor.

A nő azt mondta, tízkor hívja.

Akkor támadt az ötlete, miután megszakadt a vonal, s ő még a kezében tartotta a kagylót. A könyvtárból egyenesen a legközelebbi híradástechnikai üzletbe ment.

– Kérek egy telefont – mondta az eladónak. – És egy adaptert két dugóval.

Ezen az estén Sang a könyvesboltban dolgozott; szokás szerint kilencre hazaért. Egy szót sem szólt Paulhoz, amikor belépett a konyhába, hogy összeszedje a postáját.

– Felhívtam Deirdre-t – mondta Paul.

– Miért ártod bele magad még mindig? – kérdezte Sang közömbösen, miközben egy katalógust lapozgatott.

– Tíz órakor visszahív – mondta Paul. – Ha akarod, meghallgathatod anélkül, hogy tudna róla. Vettem egy másik telefont, és rákapcsoltam a vonalunkra.

A lány ledobta a katalógust, amikor észrevette a másik telefont.

– Jézusom, Paul – sziszegte. – Bassza meg, ezt nem hiszem el.

Bement a szobájába; tíz előtt öt perccel kijött, és leült Paul mellé. A fiú már egymás mellé állította a két telefont az asztalon. Pontosan egy perccel tíz után mindkét készülék csörgött. Paul fölvette az egyik kagylót.

– Halló?

– Én vagyok – mondta Deirdre.

A fiú bólintott, intett Sangnek, a lány pedig lassan, óvatosan fölvette a másik kagylót, és a füléhez emelte, de nem szorította rá. Természetellenesen tartotta, a kagyló alsó részét elfordította a szájától a válla felé.

– Mint már mondtam, Paul, sajnálom, hogy felhívtam. Nem kellett volna – mondta Deirdre.

A nő nyugodtnak hallatszott, szívesen beszélt, nem sietett. Paul is megnyugodott kicsit.

– De fölhívott.

– Igen.

– És sírt Farouk miatt.

– Igen.

– És aztán elérte, hogy azt higgyék, hazudtam.

A nő hallgatott.

– Letagadta az egész dolgot.

– Freddy ötlete volt.

– És maga vele tartott – mondta Paul. Sangre nézett. A lány úgy harapott az alsó ajkára, mintha kínlódná.

– Mit kellett volna tennem, Paul? – kérdezte Deirdre. – Dühöngött, amikor megtudta, hogy felhívtam magát. Nem akart találkozni velem. Kihúzta a telefonját. Nem akart ajtót nyitni.

Sang az asztal szélére tette a tenyerét, mintha el akarná tolni, de végül csak a székét tolt hátra, mely csikorgott a linóleumon. Paul a szája elé tette az ujját, de aztán ráébredt, hogy Deirdre úgy hallja, ő csapta ezt a zajt. A nő csak mondta a magáét.

– Figyeljen, Paul, sajnálom, hogy maga belesöpött ebbe az egészbe. Tényleg sajnálom, hogy felhívtam. Csak arról van szó, hogy Freddy folyton azt mondogatta nekem, Sang az unokatestvére, és amikor megkértem, hogy mutasson be neki, megtagadta. Eleinte nem törődtem vele. Gondoltam, hogy nem én vagyok az egyetlen nő az életében. De aztán beleszerettem. – Hinni akart neki, magyarázta. Harmincöt éves nő, túl egy házasságon és váláson. Nem volt ideje erre. – De befejeztem – mondta tárgyyszerűen. – Tudja, volt egy pillanat, amikor valóban elhittem, hogy nem tud nélkülem élni. Ezt műveli a nőkkel. Támaszkodik rájuk. Megkéri őket, hogy intézzenek el száz dolgot, elhíteti velük, hogy az élete nem működik nélkülik. Délután, amikor maga hívott, ő volt az, még mindig találkozni akar velem, még mindig azt akarja, hogy mellette álljak. Tudja, nincsenek barátai. Csak szeretői. Azt hiszem, szüksége van rájuk, ahogy másoknak a családra vagy a barátokra van szükségük. – A nő most ésszerűnek és megfontoltnak hangzott, mintha egy olyan viszonyról számolna be, amelyet évekkel ezelőtt folytatott. Sang lehunytt szemmel, lassan csóválta a fejét. A kutya felugrott. – Ez a kutyám – mondta Deirdre. – Mindig utálta Freddyt. Akkor csak, mint egy labda, de valahányszor Freddy idejön, korlátot kell tennem a lépcső elé.

Sang nagy lélegzetet vett. Csendben letette a kagylót az asztalra; aztán újra fölvette.

– Mennem kell – mondta Paul.

– Nekem is – felelte rá Deirdre. – Azt hiszem, most el kell mondania Sangnek.

A fiú meghökkent, attól félt, hogy Deirdre rájött a trükkjére, hogy tudja, Sang hallgatózik.

– Mit kell elmondanom?

– Mindent rólam meg Faroukról. Sang megérdemli, hogy tudjon róla. Úgy hallom, maga jó barátja.

Deirdre letette, Paul és Sang pedig sokáig csak ült ott, hallgatták a csendet. A fiú tisztázta magát Sang előtt, mégsem érzett se megkönnyebbülést, se igazolást. Végül Sang letette a kagylót, és lassan felállt, de egy lépést sem tett. Mintha elszigetelődött volna a dolgoktól, úgy állt, mintha még mindig rejtőzködni kellene, mintha a legkisebb hang vagy mozdulat elárulná a jelenlétét.

– Sajnálom – mondta Paul végül.

A lány bólintott, bement a szobájába, és becsukta az ajtót. A fiú kíváncsian követte, de megállt az ajtó előtt.

– Sang. Nincs szükséged valamire?

Ott maradt, és várta a választ. Hallotta, hogy a lány motoz a szobában. Amikor kinyílt az ajtó, látta, hogy Sang átöltözött, fekete, hosszú ujjú, szűk felsőrészt húzott. Rózsaszín esőkabátját a karjára vetette, táskája a vállán lógott.

– Vigyél el.

A kocsiiban irányította a fiút, de csak a legutolsó pillanatban mondta meg, mit tegyen, és hol forduljon be. Végighajtottak az Allstonon és a Storrow Drive-on.

– Ott – mutatta meg a helyet. Csúnya, minden kellemtől mentes, mégis szemlátómást drága toronyház előtt álltak meg a folyó cambridge-i oldalán. A lány kiszállt az autóból, és elindult.

Paul követte.

– Mit csinálsz?

A lány gyorsított.

– Beszélnem kell veled – mondta színtelen hangon.

– Gondolod, Sang?

A lány még gyorsabban ment, cipője kopogott a járdán.

Az előcsarnokban bézs kanapék és cserepes fák álltak. A pultnál afrikai portás ült, aki rájuk mosolygott, amikor megpillantotta Sanget. Rádiót hallgatott, melyből francia nyelvű hírek szóltak.

– Estét, kisasszony.

– Helló, Raymond.

– Megint hűl az idő, kisasszony. Lehet, hogy még esni is fog.

– Lehet.

A lány a lift gombjára szorította az ujját, amíg meg nem érkezett, miközben a szemben függő tükörbe nézve igazgatta a haját. A tizedik emeleten kiszálltak, aztán végigmentek a folyosón. A sötétbarna ajtókat vastagon belakkozták. A lány bezörgetett a kopogatóval, amely úgy festett, mint az ajtóhoz erősített apró, bronz képkeret. Odabentről televízió hangja hallatszott. Aztán csend.

– Én vagyok – mondta a lány.

Megint kopogtatott. Ötször egymás után. Tízszer. Homlokát az ajtóhoz nyomta.

– Hallottam őt, Farouk. Hallottam Deirdre-t. Felhívta Pault, és én hallottam. – Sang hangja remegett. – Kérlek, nyisd ki az ajtót. – Megfogta az erős fémgombot, de az meg se moccant.

Lépések hallatszottak, aztán ajtólánc zörgése. Farouk ajtót nyitott, arcán egynapos borosta. Pöttyös tengerézpulóvert és kordnadrágot viselt, csupasz lábán vászoncipő. Egyáltalán nem látszott szívtiprónak, csak jelentéktelen könyvmolynak.

– Téged nem hívtalak – mondta csípősen, amikor megpillantotta Pault.

Noha tudta, amit tudott, Pault megütötték Farouk szavai, de nem tudta, hogyan védekezzék.

– Menj innen, kérlek – mondta Farouk. – Most az egyszer próbáld meg tiszteletben tartani a magánéletünket.

– Ő kért meg róla – mondta Paul.

Farouk előredőlt, és mereven kinyújtott karral ellökte Pault, mintha egy nagy bútor darab volna. Paul hátralépett, aztán ellenszegült, és elkapta Farouk csuklóját. A két férfi a folyosó padlójára zuhant, és Paul szemüvege a szőnyegre repült. Paul könnyedén szegezte Faroukot a földhöz, ujjait a vállába vágta. Keményen szorította a pulóver vastag gyapjúján át, és amikor érezte, hogy az inak engednek, tisztában volt vele, hogy Farouk feladta az ellenállást. Paul egy pillanatig teljes testével rajta feküdt, győztesen, akár egy szerető. Aztán fölnézett, Sanget kereste, de a lány eltűnt. Visszanézett az alatta fekvő férfira, akit alig ismert, akit gyűlölt.

– Csak annyit akar, hogy elismerd – mondta Paul. – Azt hiszem, ennyivel tartozol neki.

Farouk Paul arcába köpött, s a hideg permettől Paul hátrahőkölt. Farouk lelökte magáról, bement a lakásába, és becsapta az ajtót. A többi ajtó egymás után nyílt a folyosón. Paul hallotta, hogy Farouk fölteszi a láncot. Megkereste a szemüvegét, és felállt, fülét a lakozott fához szorította. Sírást hallott, aztán tárgyak zuhantak. Kisvártatva hallotta, hogy Farouk így szól:

– Hagyd abba, kérlek, kérlek, nem olyan rossz a helyzet, mint amilyennek gondolod. Aztán Sang szólalt meg:

– Hányszor? Hányszor csináltátok? Itt csináltátok, az ágyon?

Egy perc múlva kinyílt a liftajtó, és egy férfi indult Farouk lakása felé. Sovány, ősz hajú férfi volt, kezében nagy kulcsosomót szorongatott.

– Én vagyok a gondnok ebben a házban. Maga kicsoda? – kérdezte Pault.

– Én a bent lévő nővel élek – mondta, és Farouk ajtajára mutatott.

– Maga a férje?

– Nem.

A gondnok kopogtatott, és azt mondta, panaszkodtak a szomszédok. Tovább dörömbölt, addig ütötte az ajtót, amíg ki nem nyílt.

Odabent az előszobát sápadt lámpák világították meg. Paul ragyogóan fehér konyhát pillantott meg, melynek pultján egy halom szakácskönyv állt. Jobbra nyílt az étkező, amelyet ugyanolyan zsályaszínre festettek, mint Sang szobáját. Paul követte a gondnokot a nappaliba. Itt szürkésfehér divány és kávézóasztal állt, s üvegezett tolóajtó vezetett az erkélyre. A távolban a Citgo neonreklámja váltogatta színeit. A fal melletti könyvespolc a földön hevert, mellette halomban a könyvek. Egy kisasztalon telefon állt, mellette a kagyló, melyből halk, szaggatott sípolás szólt. Mindezek ellenére a szoba sivárnak tűnt, mintha valaki éppen kiköltözne belőle.

Sang egy keleti szőnyegen térdelt, és gyűjtögette a darabjait valaminek, ami kristályvázának látszott. Remegett. Haja kibomolva lógott, és részben eltakarta az arcát. Körülötte víz és egy íriszből, tigrisliliomból meg nárciszból álló csokor romjai. Gondosan szedegette az üveget, a cserepeket kupacban a kávézóasztalra rakta. Szirmok tapadtak a hajára, arcára, nyakára és a fekete, ovális kivágású felsőből kilátszó bőrére, mint ha krémként kente volna őket magára. Nyakán friss és élénk színű csíkok húzódtak.

A férfiak csak álltak és nézték, egyikük sem szólalt meg. Rendőr érkezett, fekete csizmájával és pisztolyával betöltötte a szobát, rádiójának sercegése megtörte a csendet. Valaki az épületből bejelentést tett az őrsön, mondta. Megkérdezte Sanget, aki még mindig a padlón térdelt, hogy Farouk megütötte-e. Sang a fejét rázta.

– Itt lakik? – kérdezte a rendőr.

– Én festettem a falakat – mondta Sang, mintha ez mindent megmagyarázna. Paulnak eszébe jutott, ahogy a lány a saját szobáját festette meztláb, miközben Billie Holidayt hallgatott.

A rendőr lehajolt, megvizsgálta a padlón heverő üvegcserepet és virágmaradványokat, s észrevette a lány bőrén húzódó csíkokat is.

– Mi történt?

– Ezt itt én vettem – mondta a lány, akinek könnyek peregtek az arcán. Hangja rekedt volt és szégyenkező. – És ezt én csináltam magammal.

Ezután minden haladt a maga útján, az emberek különböző irányban mozogtak, egyik sem törődött a másikkal. A rendőr kitöltött egy úrlapot, aztán a karját nyújtotta, és a fürdőszobához vezette Sanget. A gondnok távozott, miközben mondott valamit Farouknek a bírságról. Farouk kiment a konyhába, majd egy tekercs papírtörülközővel és egy szemeteszsákkal tért vissza, letérdelt a szőnyegre, és összeszedte a szemé-

tet, amit Sang ott hagyott. A rendőr Paulra nézett, mintha csak most venné észre. Megkérdezte, érintett-e a dologban.

– Én a lány lakótársa vagyok – felelte Paul. – Csak idehóztam.

Másnap reggel Pault kocsiajtó csapódása ébresztette. Az ablakhoz lépett, és látta, hogy a sofőr éppen lenyomja a csomagtartó fedelét. Sang cédulát hagyott a konyhaasztalon: Londonba megy, a nővéréhez. *Paul, kösz a tegnapi!*, állt a cédulán. A lány egy csekket is mellékel a lakbérre.

Néhány napig semmi sem történt. A fiú összegyűjtötte Sang postáját. A könyvesboltból telefonáltak, hogy hol van a lány. Paul azt felelte, Sang influenzás. Két hét múlva megint telefonáltak. Ezúttal, hogy közöljék, elbocsátják. A harmadik héten Farouk telefonált, hogy a lánnyal akar beszélni. Nem mutatkozott be, és nem erősködött, amikor Paul minden este azt mondta, hogy „Sang nincs itthon”. Farouk udvariasan beszélt Paullal, ahogy addig még sosem, azt mondta, köszöni, majd később újra megpróbálja. Paul élvezte ezeket a hívásokat. Tetszett neki, hogy nem árulja el Farouknek, hol van Sang. Egy nap azonban, amikor Farouk telefonált, véletlenül Heather vette fel a kagylót, aki egy vizsgára készülve a házban hívta meg magát, és azt mondta, „Sang külföldön van”, amivel véget vetett Farouk hívásainak.

A lakbér a hónap végén volt esedékes. Paulnak és Heathernek nem volt elég pénze, hogy kifizessék. Paul ahelyett, hogy Sang szüleit kereste volna meg, megnézte a lány nővérének londoni számát egy régi telefonszámlán. A kagylót egy nő vette fel, akinek ugyanolyan hangja volt, mint Sangnek.

– Sang?

A nő átadta egy férfinak a kagylót.

– Ki beszél?

– Sang lakótársa vagyok Amerikából, Brookline-ból. Paul. Sanget keresem.

Hosszú csend állt be. Néhány perc elteltével Paul azon tűnődött, hogy letegye és újra próbálkozzék-e. De akkor a férfi fölvette a kagylót. Nem mentegetőzött a késlekedés miatt.

– Pillanatnyilag rosszul érzi magát. De biztos vagyok benne, örülni fog, hogy telefonált.

Azon a hétvégén Charles eljött, hogy összecsomagolja Sang holmiját. Szemeteszákokba tömte a lány ruháit, leszedte a futonról az ágyneműt, és megkérte Pault, hogy segítsen kivinni a bútort a járdára. Miközben a konyhaasztalon újságpapírba csomagolta a bekeretezett indiai miniatúrákat, elmesélte Paulnak, hogy beszélt Sanggel telefonon, aki azt mondta, nyárra a nővérenél marad Londonban.

– Tudod, én folyton azt mondtam neki, hogy hagyja ott a fickót. El tudod hinni, hogy soha még csak nem is találkoztam vele?

Charles felpakolt a teherautójára, s végül nem maradt más Sangból a házban, csak a zsálya- és vakondszínű festék a szobája falán meg a futónövény az edényszárító fölött.

– Azt hiszem, ez minden – mondta Charles.

A teherautó eltűnt, de Paul ott állt még egy darabig, és nézte az utcában sorakozó házakat. Bár Charles Sang barátja volt, a lány nem mondta meg neki. Nem mondta meg Charlesnak, amit Paul már hónapok óta tudott Deirdre-ről. Sang aznap este Farouk lakásában, miután a fürdőszobában megmosakodott, négykézlábra ereszkedett, és bemászott Farouk gardrójába, fékezhetetlenül zokogott, és egyszer csak egy cipővel kezdte ütni magát. Nem volt hajlandó kijönni a gardróból, amíg a rendőr hónal-

jánál fogva ki nem rángatta onnan meg a lakásból is, majd azt mondta Paulnak, hogy kísérje haza a lányt. Sangnek még mindig apró szírom- és levéldarabok tapadtak a hájába. A liftben megfogta Paul kezét, és fogta egész úton hazafelé. Az autóban egyfolytában sírt, a térdére hajtotta a fejét, és el nem eresztette Paul kezét, szorította még akkor is, amikor a fiú sebességet váltott. Paul bekapcsolta a lány övét; Sang teste merev volt, nem mozdult. Fel se nézett, de mintha tudta volna, mikor fordulnak be az utcájukba. Addigra abbahagyta a sírást. Csorgott az orra. Keze fejével törölte meg. Szemerkélni kezdett az eső, és az ablakokat másodperceken belül mintha karcolások borították volna, hasonlók azokhoz, amelyeket a lány önmagán ejtett, mert a cseppek apró, rézsútos vonalakat húztak.

Aznap, amikor Paul levizsgázott, két professzora elvitte a Four Seasons bárjába egy italra. Nagyon sokat ivott azon a délutánon, jéghideg Martinit az évszakhoz képest nagyon meleg tavaszi napon. Gyorsan itta üres gyomorra és kevés alvás után, ezért hirtelen berúgott. A vizsgán minden kérdésre válaszolt, és dicsérettel ért a háromórás megpróbáltatás végére. „Tegyük úgy, mintha meg se történt volna”, mondta a bizottság, előző kudarcára utalva. Miután otthagyták, még utoljára kezét szorítottak vele, és ráadásul hátba veregettek, Paul bement a férfivécébe, és vizet fröcskölt az arcára. Fehér plüsztürlőkötőt szorított a homlokához, s a mosdó mellett álló bőrborítású palackból egy kis kölnit fújt magára. Amikor visszatért az előcsarnokba, a portáspult, a hatalmas virágcsokrok, a jól öltözött vendégek, a drága csomagokkal megrakott rézkoszik mind úgy forogtak körülötte, akár a körhinta, majd egyenként átúsztak a szeme előtt. Egy darabig állt, és nézte, ahogy ezek a képek elötűnnek, majd elenyésznek, akár a tűzijáték, és nem akarta, hogy véget érjen. Azt akarta, hirtelen legyen elegendő pénze ahhoz, hogy odalépjen a pulthoz, és kérjen egy szobát, amelyben nagy, fehér ágy áll, és csend honol.

Odakint befordult egy sarkon, és átment az utcán. A Commonwealth Avenue felé tartott, mely itt nagyon más volt, mint az egyetemnél. Elegáns, fákkal szegélyezett úton lépdelt, mely mentén látványos házak álltak, s a sétányon elhelyezett padokról az ember megcsodálhatta az architektúrájukat. A keresztutcák az ábécé betűi szerint követték egymást, Berkeley, Clarendon, Dartmouth. Lassan sétált, még mindig részegen, s időnként körülnézett egy taxi után, mely hazavinné. Az Exeter Streetnél észrevett egy padon ülő párt. Farouk volt egy karcsú, de nyüzött nővel. Csontos orra kicsit nagy volt az arcához. Vékony lábát keresztbe tette. Világos, türkizkék szemét festett szempilla árnyékolta, és gyorsan pislogott, mintha porszem bántaná.

Szemben velük üres pad állt. Paul odament, és leült rá. Meglazította a nyakkendőjét, és egyenesen Faroukra bámult. Miatta Deirdre, aki vadidegennek nevezte, bolondot csinált magából. Miatta Sang elmenekült a házból, miután minden kérését kioszarazta. Mivel a kérők nem ismerték a lányt, esélyük sem volt. „Ez nem szerelem”, mondogatta a lány. Időnként még mindig hívogatták sóvár hangon, nyilvánvaló szándékkal. „Tudja a londoni számát?”, kérdezte az egyik, de Paul addigra már kidobta. Jobbra-balra döntve a fejét, alaposan végigmérte Faroukot. Ezen az emberen feküdt. Érezte a lábát, a mellkasát a sajátja alatt, érezte a bőre, a haja, a lehelete szagát. Ebben a tudásban osztozott Sanggel meg Deirdre-rel, pedig erről a tudásról mindketten azt hitték, csak az övék. Farouk és a nő összenézett. Csak nézzenek, gondolta Paul mosolyogva, s halk kuncogás szakadt ki belőle. Farouk semmit sem tehet, hogy őt bármiben megakadályozza; ezzel az új nővel az oldalán semmit. Lecsúszott a padon, feje már a

támlán nyugodott, s hagyta, hogy a délutáni nap melegítse a testét, az arcát. Kísértést érzett, hogy elnyúljon. Lehunyta a szemét.

Érezte, hogy valaki megböki a karját. Farouk állt előtte.

– Légy hálás, hogy nem pereltelek be – mondta Farouk. Kimérten beszélt, de minden gyűlölet nélkül, mintha felszínes csevegést folytatna.

Paul megdörzsölte a szemét a szemüveg mögött, amelyet aztán megigazított.

– Hogyan?

– Megsértetted a vállam. Meg kellett röntgeneztetnem. Lehet, hogy műteni kell. – A nő, aki most vagy egy méterre Farouk mögött állt, mondott valamit, amit Paul nem hallott. – Meg kellett mondanom neki – mondta bántón emelt hangon Farouk a nőnek. Aztán vállat vont, és együtt elindultak. Volt valami különös abban, ahogy mentek, együtt és mégis távolságot tartva maguk közt. Paul csak ekkor vette észre a sárga kiskutyát a nagyon hosszú póráz végén, mely megfeszült a nő kezében, ahogy a kutya húzta ta sétányon.

Gergely Ágnes

AZ ÉJSZAKAI LOVASOK

Hommage à Robert Browning

Viharos éj. A belga ég
töppedt, mint a tengerfenék,
melyet egy barrakúda dűl.
A csárdakémény leng vadul.
A lámpafény a füstbe vág
– subkontra! hirschkontra! Fedák! –,
ha ütnek itt, sebed bibor,
nincs jobb bor, mint a belga bor!

– Hej! – szól a félszemű csapos –,
melyikőtök jön sorra most?
Nincs sok időnk, leszállt a hold,
hajnalra a kakas rikolt,
itt a kupa, borral tele,
aki beszél, az döntse le!
Tom, Dick vagy Harry, rajta hát,
halljuk azt a históriát!

– Negyvenhét éve – kezdi Tom,
míg bor csurog az állakon –
Gand városa találta ki
(Ghent városa, szól valaki),
hogy három lovassal a hír,